

Protagonisty tohoto hnutí byli převážně mladí výtvarníci, studenti a opouštějící inteligence.

Konkrétním toho projevem v Hradci Králové byl v letech 1961-64 vznik výtvarné skupiny Horizont, ve které se sdružili mladí tvůrci a jejich příznivci. Horizont neměl přesný ideový program – šlo nám o to dělat něco jiného a jinak. V malování, sochařství i architektuře. Krystalizace názorů na tvorbu a její výsledky probíhala mnohdy i dosti naivně a neuspokávaně na pololegálních schůzkách v různých sklepních a skladových prostorách – někdy i za jazzové improvizace či recitace. Jiří Felger, Oldřich Tlustoš a Franta Neradlík byli zakládajícími členy skupiny. Logickým vyústěním činnosti byla snaha prezentovat výsledky naší tvorby na výstavách. Zprvu pouze za účasti autorů, jejich přátel a příbuzných, později pak na veřejnosti.

Velmi zpusťla bývalá restaurace „U Komárků“ na podlouhlé Velké náměstí byla upravena na provizorní výstavní síň a byla tam vystavena naše díla, která svou odlišností od tehdy obecně propagovaného socialistického realismu vzbudila kromě zájmu veřejnosti i značnou nelibost oficiálních politických míst. Takže o podpoře Horizontu nemohlo být řeči a klíčoví autoři fondci i mrazivý přístup hradecké pobočky Českého fondu výtvarných umění, projevující se tendenční kritikou i redukcí veřejných zakázek. Přesto se zachovalo několik realizací, řada obrazů a plastik dokumentujících naše tehdejší výtvarné pokusy a snažení. Jiří Felger byl nadaný autor s širokou invencí sdělovanou kultivovaným abstraktním výrazem. Měl vynikající schopnost aplikace svých výtvarných nápadů do architektury, čehož dokladem byla naše dlouholetá spolupráce. Stalo to všechno za to! **Ing. arch. Karel Schmied**

Netušil jsem, jak těžké je napsat něco oslavného o příteli, zvláště je-li tím přítelem Jiří Felger, a máte-li na chválu pár řádek. Jiřímu patří velký dík za to, že mě představitel Mikuláš Medkovi, se kterým jsme strávili v tehdejší Grandu hezké chvíle. Jiřího Felgera jsem poznal, když se vrátil z Prahy zpátky do Hradce Králové, a seznámilí jsme se, kde jinde, než v hospodě. Byl vtipný, kamarádský, bohémský, bezprostřední, svérázný. Dodnes ho vidím, jak kráčí našl ulicí zabaleny do běžového semišáku bulharské výroby. Musím to vědět - udělali jsme spolu obchod. Potom nás rozdělily existenční starosti o rodiny a dali jsme se dohromady až po letech. Ale to už bylo dlouho ... **Vladimír Renčík**

Jiří Felger se narodil 15. 12. 1938 v Hradci Králové, kde prožil celý svůj život, kromě krátkého období pobytu v Praze. Vzhledem ke svému původu v rodině ženoštině nikdy nezískal akademické vzdělání, ale tento nedostatek nahrazoval velkým talentem a uměleckým citem. Byl členem Sazu čs. výtvarných umělců. Ve svých začátcích čerpal ze svého výtvarného okolí (Seidl, Sklenář), byl přítelem Mikuláše Medky. Svoji kariéru výtvarníka začínal návrhy plakátů na filmy a výstavy. Jeho tvorba od začátku směřovala k nefigurativnímu umění, navzdory tehdejší politické situaci, která tento umělecký směr zavrhovala. V šedesátých letech se stal jedním ze zakládajících členů skupiny Horizont, která spojovala několik podobně zaměřených umělců. Kromě Jiřího Felgera k tomuto seskupení patřili: František Vítek, Ing. Karel Schmied, Jiří Laštovička, Oldřich Tlustoš, Karel Štětina, František Neradlík, Zdena Srncová. Své první abstraktní obrázky vystavoval Jiří Felger na Velkém náměstí v klubu posluchačů LF v době, kdy nikdo netušil, jaká bude oficiální kritika. Přestože ke stěžejní tvorbě Jiřího Felgera patřila nefigurativní malba, zabýval se i další činností. Jeho plastiky a výtvarná řešení rozmanitých objektů, vznikající většinou ve spolupráci s hradeckými architekty Ing. Karlem Schmiedem nebo dr. Janem Hendrychem, nalezneme na mnoha místech České republiky.

Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let ho přátelství s vynikajícím motocyklovým závodníkem Zbykem Havrdou přivedlo k výtvarnému zpracování několika závodních motocyklů, návrhům desigru kombinéz a tvorbě plakátů. Práce Jiřího Felgera byla rozsáhlá, ale předčasně ukončená. Zemřel náhle 28. 3. 1986 ve věku 48 let.

Realizace, soutěže:

- keramické vitráže ve vysokokolejích kolejiš v Pardubicích
- 2 reliéfy – pohledový beton pro středisko služeb HK
- kovový reliéf pro administrativní budovu Plynární HK
- kleněné malované vitráže pro administrativní budovu Plynární HK
- dekorativní plastiky ze železa a mědi pro Obchodní síň v Kuklenách HK
- malba nad hlavním vstupem pro Společenský dům v Třinci
- dekorativní mříž pro středisko služeb v Třinci
- reliéf pro obchodní síň ve Frýdku – Místku
- výtvarná spolupráce na interiéru restaurace Černý kůň HK
- spolupráce na novém areálu zoologické zahrady Safari ve Dvoře Králové výtvarné řešení podchodu HK, pohledový beton
- návrh a realizace pohledového betonu pro Menzu a areál škol HK
- venkovní stěna pro prodejnu ve Smiřicích (malba)
- venkovní stěna pro restauraci Sídliště v Hořicích
- pohledový beton výměníku na Moravském předměstí HK
- návrh plastiky pro sídliště ve Vamberku
- keramické obrázky a medaile pro VŠCHT Pardubice
- návrh na logo školy, dopisní papír a obálky VŠCHT Pardubice
- návrh na výtvarné řešení mříže na hřbitově ve Frýdku – Místku
- výtvarné řešení čelní stěny v zasedací místnosti budovy ONAK HK
- návrh vstupu a brány pro Ústav sociální péče o mládež v Ostravici (pohledový beton a kovová plastika)
- Křkonošský národní park – návrhy putací
- návrhy mříže a svítidel pro Zámeckou restauraci Náchod
- realizace plastiky SOVA pro mateřskou školu v Lukavici
- návrhy plakátů, programů a propagacních materiálů pro silniční závody motocyklů v Hořicích a HK
- celostátní soutěž na výzdobu Letišť Ruzyne
- celostátní soutěž na pamětní paděsátikorunovou minci
- celostátní soutěž na plastiky před Všesportovní stadion HK

J. Felger ml.

'další členové skupiny Horizont

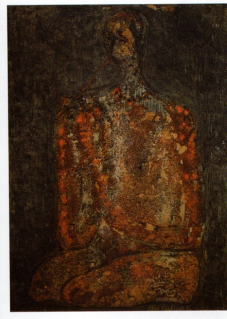
O. Tlustoš, 13 polokoulí, 1965, průměr 13 cm

Oldřich Tlustoš, narozen 2. července 1935 v Hradci Králové Studium: Vyšší škola um. přím. Praha, AVU Praha - prof. O. Španěl Zastupuje ve sbírkách: NG.Praha, Vatikánské sb. a j. Z realizací: medaile A.G.Bell, pomník obětem nacismu v obci Lipovec - Licoměřice

Výstavy: 80 samostatných a skupinových výstav 1961-2 Hradec Králové, Brno - výtvarná skupina Horizont 1988 Paříž, Praha - československá a francouzské medaile 1991 Praha, Všeobecná československá výstava 1992 Londýn FIDEM, 2004 Seisol Portugalsko FIDEM 2000 Kuls, Galerie FA-Sporck 2003 Hradec Králové, pomník Dr. F. Ulricha - 2. cena

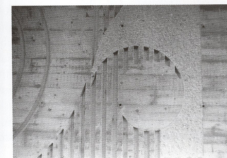

ilustrace ke knize Jaroslava Klímy "Utrpení kněžze Stenenhocha" **Jiří Laštovička**, ak. sochař, AVU, abs. 1963, Prof. Bohuslav Šlanský Významné zakázky za poslední dva roky: - dvě sosoisy na divadle v Karlových Varech spolupráce s akademickým sochařem Prof. Janem Hendrychem - restaurování a rekonstrukce rozsáhlých ornamentálních sgrafit na zámku Doubldyby nad Orlicí

F.Neradlík, Pštec, kombinovaná technika, 1961

MUDr. František Neradlík, nar. 1939 v Přerově, odborný lékař a vysokoškolský učitel, promoval na LFU v Hradci Králové 1962, žije a pracuje od r. 1967 v Praze. Od dob vysokoškolských studií se jako autodidakt věnoval kresbě, malbě a grafice do začátku 90. let (lyrická abstrakce a nová figurace), pak převážily povinnosti lékařské a pedagogické. Vystavoval se skupinou Horizont – 1961 Hradec Králové, 1962 Brno, s Ludkem Vašínkou v Olomouci 1967, samostatně v Praze 1992 a 1996, v Liberci 1994. Je zastoupen v několika soukromých sbírkách.

Menza AUŠ, pohledový beton, autor Ing. arch. Karel Schmied, výtvarná spolupráce Jiří Felger

Ing. arch. Karel Schmied, 1934

- Gymnázium J.K. Tyla v Hradci Králové
- ČVUT v Praze
- Do konce 80. let zastřámen ve Stavoprojektu v Hradci Králové
- Nynt vlastní firma

JIŘÍ FELGER

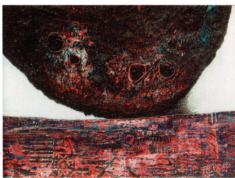
MALÍŘ

a královéhradecký
HORIZONT 1961

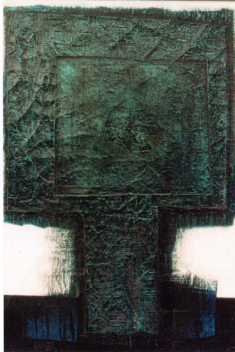
GALERIE
CELEBRIS
Hradec Králové

10.-28. listopad
2008

Jiří Felger (15.12.1938 – 28.3.1986) patří k tvůrcům, jejichž postavení na oficiální mapě českého výtvarného umění zdaleka neodpovídá jejich skutečnému významu a talentu. Současná výstava jej představuje v kontextu skupiny Horizont, se kterou poprvé vystavoval v klubu Lékařské fakulty v Hradci Králové v listopadu 1961. Dalšími členy této skupiny byli tehdy: Jiří Laštovička, František Neradilík, Karel Schmied, Karel Štětina, Oldřich Tlustoš a František Vítek. Těžštěm Felgerova díla byla volná tvorba, ale veřejnosti je znám především jako autor desítek výtvarných realizací v architektuře, např. keramických a skleněných vitráží, maleb, plastik či pohledových stěn.

MUDr. Jiří Janatka

Jiřího Felgera jsem poznal někdy v letech 1955-58. Přinesl mi k posouzení nějaké kresby, protože jsem po hospodách, kam on také velice pilně docházel, dával najevo, že jsem „umělec“. Řekl jsem mu tenkrát o jedné kresbě, že ten dědek se mu moc nepovedl. Byla to tetička. Protože jsme měli kromě umění i jiné společné zájmy, stýkali jsme se (i když občas ne) až do konce. Během té doby jsme zažili mnohé veselé historky, nad kterými se i tenkrát chtělo plakat. O výstavě jsme uvažovali v šedesátém roce, ale byla to marná touha. Nebyli jsme socialisticky realističtí a nebyli jsme v žádném svazu, ani ve svazu mládeže, ani ve svazu výtvarných umělců. Proti nám stála neochvějná, třídní uvědomělá fronta osvědčených mistrů. Já jsem byl nezaměstnaný, a být nezaměstnaný znamenalo příživnictví, což bylo trestné. Ale řešení problému s výstavou se našlo. Soused Jan Gümpel ke mně přivedl studujícího medicíny, poručíka Františka Neradilka, který byl „vynálezcem“ klubu mediků v bývalém hostinci U Komárků.

Oldřich Tlustoš

Horizont v Hradci Králové
Klub posluchačů LF Hradec Králové jsme otevřeli někdy v roce 1960. Byla to Komárkova vinárna, v podloubí na Žižkově náměstí, už si nepamatuji, jak jsme k ní přišli, sloužila jako závodní klub jakéhosi podniků, snad i modlitebna adventistů, stálo to 2 lahve vína. S Jiřím Janatkou a za vydatné pomoci Ivana Cuny jsme zde inscenovali úpravou Vest pocket revui.

V té době mne navštívil kamarád Honza Gümpel. Po zhlédnutí svých výtvarných pokusů prohlásil, že mne

musí seznámit s Oldou Tlustošem, kterého nesmírně obdivoval. Olda několik let před tím opustil Akademii výtvarných umění ze „studijních důvodů“, a také proto, že zemřel jeho profesor Otakar Španiel. Mám dojem, že v té době vedl příživnický život, nikde nepracoval, ale posléze se stal shodou kuriózních náhod zaměstnancem Vojenského lékařského výzkumného a doškolovacího ústavu – politického oddělení, kde měl na starosti výtvarbu. Od něj už byla krátká cesta k Jirkovi Felgerovi. Všechno se odehrávalo v době, kdy se Jirka s Oldou zabývali myšlenkou uspořádat výstavu, jenže oba byli „na indexu“, Jirka navíc pro špatný třídní původ (jeho žena Eva rovněž – rodiče vlastnil obchod s vlnou a pletármu). Okamžitě mne napadlo, že by kulturní akce mohla trochu vylepšit postavení našeho klubu („Františkárny“) a navrhl jsem, že by se zamýšlená výstava mohla uskutečnit u Komárků. Při návštěvě u nás na privát si Jirka prohlédl mé věci a rozhodl, že se musím ke skupině připojit. Povolení výstavy bylo ale vzhledem k pozici Jirky a Oldy politickým problémem. Když krajský kulturní inspektor uviděl chystané exponáty, prohlásil, že v měsíci československo-sovětského přátelství mu připadá jako výsměch Sovětskému svazu dlouhý nos na plakátu Jirky Felgera na divadelní inscenaci Cyrana z Bergeracu. Proti abstraktnímu obrazu Jirky nemohl nic namítat, protože se jmenoval Hold elektrického safovaní. Bylo mi jasné, že povolení bude malér. Ale diverzní myšlení i diverzní akce (způsoby, jak se odlišit dostat k cíli) jsme již samozřejmě ovládali – jeden kolega měl známost s dcerou vlivného stranického funkcionáře a přislíbil pomoc. Té se nám dostalo – najednou to šlo hladce, zřejmě nějaký telefonát a bylo to. Přispěl také fakt, že na zahájení výstavy slíbil promluvit slavný kardiochirurg pan profesor Procháčka. Na vernisáž přišlo přes 200 lidí, na výstavu pak celkem několik tisíc. Další výstavu jsme uspořádali hned v únoru následujícího roku v divadle Kuráz v Brně. Byla opět velmi úspěšná, ale místo aby posílila existenci klubu, vedla k jeho uzavření. Abstraktní umění nahrávalo západu a Klub posluchačů lékařské fakulty příliš připomínal reakcionářský poválečný Spolek mediků.

MUDr. František Neradilík

Na samém počátku šedesátých let začínal prorůstat na povrch výtvarný underground, projevující se výrazovými formami odlišnými od režimního výtvarného standardu.

GEROT LANNACHER

HORNA s.r.o. UNIPRINT

Poděkování MUDr. Ivanu Cunovi z firmy Horna - Věra, Lannacher za finanční podporu výstavy. Grafická úprava O. Tlustoš, úprava textu J. Felger ml.